

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

KLASA: 310-01/14-03/280
URBROJ: 526-04-02-01/1-15-57
Zagreb, 18. lipnja 2015. godine

Ministarstvo gospodarstva, na temelju članka 73. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine 80/13 i 153/13) te članka 19. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš plana i programa na okoliš (Narodne novine 64/08), nakon provedenog postupka strateške procjene na okoliš Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu, donosi

IZVJEŠĆE

O PROVEDENOM POSTUPKU STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ ZA OKVIRNI PLAN I PROGRAM ISTRAŽIVANJA I EKSPLOATACIJE UGLJIKOVODIKA NA JADRANU

I. UVOD

Okvirni plan i program istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu (u daljnjem tekstu: Okvirni plan i program) izradila je Agencija za ugljikovodike, dok je Ministarstvo gospodarstva nadležno tijelo. Odluka o izradi Okvirnog plana i programa, KLASA: 310-01/14-03/280, URBROJ: 526-04-02-01/1-14-01, donesena je 25. kolovoza 2014. godine od strane ministra gospodarstva, dok je Odluka o donošenju Okvirnog plana i programa, KLASA: 310-01/14-03/280, URBROJ: 526-04-02-01/1-14-01, donesena 16. lipnja 2015. godine. Okvirni plan i program izrađen je u svrhu što točnijeg praćenja aktivnosti istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu, izdavanja dozvola, sklapanja ugovora, nadzora nad obvezama radovima investitora, određivanja naknada, prekršajnih odredbi, te kvalitetnog uvida, kao i praćenja stanja rezervi ugljikovodika u podzemlju Jadranskog mora, kako je to navedeno Zakonom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (Narodne novine, broj 94/13 i 14/14).

II. AKTIVNOSTI U OKVIRU POSTUPAKA STRATEŠKE PROCJENE

Postupak Strateške procjene utjecaja na okoliš proveden je u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13 i 153/13) i Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 64/08). U postupku Strateške procjene utjecaja na okoliš za Okvirni plan i program provedene su sljedeće aktivnosti:

- Ministarstvo gospodarstva (u daljnjem tekstu Ministarstvo) donijelo je Odluku o provođenju postupka Strateške procjene utjecaja na okoliš za Okvirni plan i program 25. kolovoza 2014. godine (KLASA: 310-01/14-03/280, URBROJ: 526-04-02-02/1-14-02),

- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode donijelo je Rješenje o potrebi provedbe Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu u sklopu provedbe postupka Strateške procjene utjecaja na okoliš 23. rujna 2014. godine (KLASA: UP/I-612-07/14-71/160, URBROJ: 517-07-2-1-14-4),
- Javnost je informirana o postupku određivanja sadržaja Strateške procjene utjecaja na okoliš te pozvana na sudjelovanje objavom informacije u razdoblju od 29. kolovoza do 29. rujna 2014. godine na internetskim stranicama Ministarstva <http://www.mingo.hr/>. Ministarstvo je u zakonom propisanom roku pribavilo mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima i mišljenja tijela jedinica područne (regionalne) samouprave o sadržaju strateške studije i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u strateškoj studiji. U svrhu dobivanja kvalitetnijih povratnih informacija vezano na sadržaj strateške studije te usuglašavanja istog, u organizaciji Ministarstva, kao Nadležnog tijela, i Agencije za ugljikovodike (u daljnjem tekstu: Agencija), kao izradivača, 29. rujna 2014. održan je konzultativni sastanak s predstavnicima zainteresiranih Ministarstava i jedinica područne (regionalne) samouprave. Pored predstavnika Ministarstva i Agencije na konzultativnom sastanku prisustvovali su predstavnici Ministarstva turizma, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva obrane, Ministarstva kulture, Ministarstva zdravlja i Primorsko-goranske županije.
- Odluku o sadržaju strateške studije utjecaja na okoliš, Ministarstvo je donijelo 23. listopada 2014. godine (KLASA: 310-01/14-03/280, URBROJ: 526-04-02-02/1-14-23),
- U postupku nabave Agencija je odabrala zajednicu ponuditelja koju čine IRES EKOLOGIJA d.o.o. Zagreb i ZAVITA d.o.o. Ljubljana, Republika Slovenija (u daljnjem tekstu: Ovlaštenik),
- Ministarstvo gospodarstva imenovao je Savjetodavno stručno povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja na okoliš Okvirnog plana i programa (u daljnjem tekstu Povjerenstvo) odlukom od 23. listopada 2014. godine (KLASA: 310-01/14-03/280, URBROJ: 526-04-02-02/1-14-22). Povjerenstvo je održalo dvije sjednice u Zagrebu, odnosno prvu sjednicu 23. prosinca 2014. godine i drugu sjednicu 7. siječnja 2015. godine,
- Povjerenstvo je 7. siječnja 2015. godine donijelo Mišljenje o cjelovitosti i stručnoj utemeljenosti Strateške studije (KLASA: 310-01/14-03/280, URBROJ: 526-04-02-02/1-15-32),
- Ministarstvo je 08. siječnja 2015. godine donijelo odluku o objavi javne rasprave o Strateškoj procjeni utjecaja na okoliš Okvirnog plana i programa i Okvirnom planu i programu (KLASA: 310-01/14-03/280, URBROJ: 526-04-02-02/2-15-31) objavom informacije u dnevnom tisku „Jutarnji list“ dana 09. siječnja 2015. godine, kao i na internetskim stranicama Ministarstva i Agencije, te objavom cjelovite dokumentacije: Odluke o donošenju Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu; Okvirni plan i program istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu; Odluku o sadržaju strateške studije za Okvirni plan i program istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu; Stratešku studiju o vjerojatno značajnom utjecaju na okoliš Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu; Netehnički sažetak Strateške studije o vjerojatno značajnom utjecaju na okoliš Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu na internetskim stranicama Ministarstva i Agencije, a uvid u dokumentaciju bio je omogućen u prostorijama Agencije. Javna rasprava o Strateškoj studiji i Okvirnom planu i programu provedena je od 16. siječnja 2015. do 16. veljače 2015. godine. Javno izlaganje održano je 27. siječnja 2015. godine u hotelu International, Miramarska 24, Zagreb,

- Ministarstvo je svu navedenu dokumentaciju dostavilo i na mišljenje tijelima i osobama sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13 i 153/13) i Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 64/08), dopisom od 16. siječnja 2015. godine (KLASA: 310-01/14-03/280, URBROJ: 526-04-02-01/1-15-34). Tijela kojima je sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13 i 153/13) i Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 64/08), odnosno dokumentacija je poslana na mišljenje: Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstvu zaštite okoliša i prirode, Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvu poljoprivrede, Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, Ministarstvu zdravlja, Ministarstvu obrane, Ministarstvu turizma, Ministarstvu kulture, Ministarstvu unutarnjih poslova, Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta, Istarskoj županiji, Primorsko-goranskoj županiji, Zadarskoj županiji, Splitsko-dalmatinskoj županiji, Šibensko-kninskoj županiji i Dubrovačko-neretvanskoj županiji.
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je 26. veljače 2015. godine uputilo Stratešku studiju o vjerojatno značajnom utjecaju na okoliš Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije na Jadranu, Netehnički sažetak Strateške studije o vjerojatno značajnom utjecaju na okoliš Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije na Jadranu, te Okvirni plan i program nadležnim tijelima Talijanske Republike, Republike Slovenije i Republike Crne Gore sukladno Konvenciji o procjeni učinaka preko državnih granica (Espoo, 1991.), (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 6/96., stupila na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku 10. rujna 1997.) i Protokolu o strateškoj procjeni okoliša (Kijev, 2003.), (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 7/09., stupio na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku 11. srpnja 2010.). Ministarstvo okoliša, tla i mora Talijanske Republike obavijestilo je Republiku Hrvatsku 14. siječnja 2015. godine (DVA-2015-0001115), te 18. veljače 2015. godine (DVA-2015-0004511) o namjeri sudjelovanja u prekograničnom postupku nastavnom na Stratešku studiju o vjerojatno značajnom utjecaju na okoliš Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije na Jadranu. Nakon provedenog postupka, Ministarstvo okoliša, tla i mora Talijanske Republike dostavilo je svoje primjedbe 4. svibnja 2015. godine (DVA-2015-0011719). Prekogranične konzultacije s Republikom Slovenijom su završene 29. svibnja 2015. godine kada je Republika Slovenija dostavila svoje konačno mišljenje o Okvirnom planu i programu (ŠTEVILKA: 35409-13/2015/42), čemu je prethodilo mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja od 16. travnja 2015. godine (ŠTEVILKA: 354-104/2014/4, VHODNI DOKUMENT 35409-13/2015/31) poslano Republici Hrvatskoj. Prekogranične konzultacije s Republikom Crnom Gorom završile su primljenim dopisom od 5. svibnja 2015. (BROJ: 09-399/2) od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma.
- Ministarstvo je 29. svibnja 2015. godine dostavilo Ministarstvu zaštite okoliša i prirode dopunjeni Nacrt konačnog prijedloga Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu, Stratešku studiju o vjerojatno značajnom utjecaju na okoliš Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije na Jadranu, mišljenje Povjerenstva, rezultate sudjelovanja javnosti, mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima, mišljenja tijela jedinica lokalne samouprave, tijela JP(R)S i drugih tijela te rezultate prekograničnih konzultacija (KLASA: 310-01/14-03/280, URBROJ: 526-04-02-01/1-15-54),
- Sukladno odredbama članka 18. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine, broj 64/08), Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je mišljenjem od 15. lipnja 2015. (KLASA: 351-03/15-04/52, URBROJ: 517-06-2-1-15-14) ocijenilo kako je postupak Strateške procjene utjecaja na okoliš proveden sukladno

Zakonu o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/13 i 153/13), a uzimajući u obzir članak 277., stavak 1. Zakona o zaštiti okoliša, Uredbu o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš, Pravilnik o povjerenstvu za stratešku procjenu (Narodne novine, broj 70/08) i Uredbu o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, broj 64/08).

III. SAŽET PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU PITANJA ZAŠTITE OKOLIŠA TE REZULTATI STRATEŠKE STUDIJE, PRIMJEDBE, PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA TIJELA I/ILI OSOBA, MIŠLJENJA JAVNOSTI TE REZULTATI PREKOGRANIČNIH KONZULTACIJA INTEGRIRANA U OKVIRNI PLAN I PROGRAM

Glavni cilj izrade Okvirnog plana i programa je praćenje aktivnosti istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu, kao i stvaranje modernog, dinamičkog i konkurentnog okruženja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika iz podmorja. Okvirni plan i program daje prikaz svih mogućih aktivnosti, primjenjive tehnike te danas dostupnih i poznatih tehnoloških rješenja za izvođenje istraživanja i eksploatacije ugljikovodika iz podmorja. Ujedno na odgovarajući način razrađuje navedene aktivnosti prema geografskim i morfološkim značajkama podmorja te daje smjernice razvoja istraživanja i eksploatacije za vrijeme trajanja tih djelatnosti. Niz iznesenih mjera temelji se na provedenom multidisciplinarnom pristupu, pripadajućim analizama i interpretacijama postojećeg stanja okoliša kao i uvriježenim načelima održivog razvoja i zaštite okoliša. Osim prikaza mjera kojima se planira zadržati dobro stanje okoliša, navedene su i vrste monitoringa. Okvirni plan i program je primjenjiv na području Jadranskog mora Republike Hrvatske te na rudarske gospodarske subjekte registrirane u Republici Hrvatskoj. Provedba ovih dokumenata omogućit će usmjeravanje na projekte koji u najvećoj mjeri doprinose kvaliteti pojedinih sastavnica okoliša kao i bioraznolikosti te smanjenju ukupnog opterećenja na okoliš.

Prema Okvirnom planu i programu, tijek i opseg aktivnosti podijeljeni su na istražno i eksploatacijsko razdoblje. Temeljem Okvirnog plana i programa i programa predviđenih vrsta aktivnosti i njihovih utjecaja, načinjen je pregled očekivanih kao i potencijalnih utjecaja provedbe Okvirnog plana i programa na pojedinačne sastavnice okoliša. Za svaku identificiranu aktivnost koja proizlazi iz Okvirnog plana i programa i mogla bi prouzročiti utjecaje na okoliš, izrađena je procjena značaja utjecaja na pojedinačnu sastavnicu okoliša temeljem sljedećih kriterija: promjena životnih uvjeta i/ili ugrožavanje vrsta i staništa; trajni konflikt s ostalim djelatnostima u prostoru kao što su ribarstvo, promet, energetika, telekomunikacije, turizam; trajno onečišćenje i/ili oštećenje prirodnih resursa; pogoršanje postojećeg stanja okoliša na razini koja prelazi zakonski određena ograničenja ili standarde; ugrožavanje zdravlja ljudi, njihove sigurnosti i kvalitete životnih uvjeta; ugrožavanje objekata kulturne baštine i narušavanje prirodnog krajobraza te povećanje prihoda od aktivnosti vezanih za ugljikovodike.

Okolišne značajke za koje je ustanovljeno kako provedba Okvirnog plana i programa može imati utjecaja su: kemijske značajke, klimatološke značajke, buka, bioraznolikost, zaštićena područja, ekološka mreža, onečišćenje mora (stupca vode i morskog dna), kulturno-povijesna baština, krajobrazne značajke, zdravlje ljudi i kvaliteta života, socio-ekonomske značajke, gospodarenje otpadom, ribarstvo, turizam, morsko brodarstvo, pomorski promet i plovni putovi te infrastruktura.

Nakon zaprimljenih komentara i prijedloga od strane tijela uključenih u postupak strateške procjene te mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti, Ministarstvo (kao nadležno tijelo) i Agencija (kao izrađivač) te zajednica ponuditelja (kao Ovlaštenik), razmotrili su pristigla

mišljenja te izmijenili i dopunili Stratešku studiju te Okvirni plan i program sukladno mišljenjima zaprimljenim tijekom javne rasprave.

Sva pristigla mišljenja su pregledana i obrazložena na način da je iz obrazloženja vidljivo što je prihvaćeno i ugrađeno u Stratešku studiju i Okvirni plan i program, a što nije prihvaćeno s obrazloženjem zašto nije prihvaćeno. Razlozi za ne prihvaćanja pojedinih mišljenja nalaze se u činjenici kako se dio zaprimljenih mišljenja nije odnosio na sadržaj Strateške studije kao ni Okvirni plan i program, dok je dio obrađen prema pravilima struke i detaljno opisan te stoga nije bilo razloga za daljnjim izmjenama i/ili dopunama. Rezultati sudjelovanja javnosti zajedno s rezultatima prekograničnih konzultacija nalaze se na internetskim stranicama Ministarstva, www.mingo.hr

Pristigla mišljenja kao i prekogranične konzultacije svojom su glavinom vezani uz područja turizma, ribarstva, bioraznolikosti, utjecaja buke, kumulativnih utjecaja, balastnih voda, utjecaja ugljikovodika na organizme u moru, akcidente, odložena eksplozivna sredstva, korištenje isplake te mjere predložene uz zaštićena područja i ekološku mrežu kao i monitoring.

Strateška studija kao i Okvirni plan i program nadopunjeni su novim podacima nastavno na gore navedene sastavnice okoliša te utjecaje, a sukladno tome dopunjene su i mjere zaštite te indikatori monitoringa po sastavnicama okoliša, kao i socio-ekonomski okvir.

Sva zaprimljena mišljenja kao i prekogranične konzultacije rezultirale su usklađivanjem Okvirnog plana i programa s rezultatima Strateške studije. U nastavku slijedi sažeti prikaz rezultata po uključivanju zaprimljenih mišljenja kao i prekograničnih konzultacija prilikom konačne izrade Okvirnog plana i programa kao i Strateške studije.

TURIZAM

Sukladno mjerama ublažavanja negativnih utjecaja i mjera poboljšanja Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na Jadranu na nautički turizam modificirani su istražni prostori Srednji Jadran - 14 i Srednji Jadran - 17 na način da su isključeni dijelovi visoke privlačnosti za nautički turizam poput šireg akvatorija Žirja, Šolte, Brača, Hvara, Korčule, Visa i Lastova te prostora koji ih povezuje. Isto je uzeto u obzir te su istražni prostori koji su predmet ovog Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika korigirani.

Nadalje, planirane aktivnosti istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na istražnom prostoru Srednji Jadran - 11 moraju se uskladiti s aktivnostima nautičkog turizma.

Eksploatacijske platforme s pratećom infrastrukturom trebaju biti smještene tako da ne narušavaju vizure točaka od interesa za turizam "sunce i more". Platforme ne smiju biti dominantna vizura s plaža, iz naselja i turističkih zona.

RIBARSTVO

S obzirom da buka izazvana seizmičkim snimanjem, postavljanje platformi i provođenje istražnog i eksploatacijskog bušenja, postavljanje cjevovoda te uklanjanje platformi može imati utjecaj na ribarstvo, u područjima od gospodarske važnosti za ribarstvo, a koja djelomično obuhvaćaju istražne prostore Sjeverni Jadran – 1, Sjeverni Jadran – 2, Sjeverni Jadran – 4, Sjeverni Jadran – 6, Sjeverni Jadran – 8, Srednji Jadran – 10, Srednji Jadran – 11, Srednji Jadran – 14, Srednji Jadran – 15, Srednji Jadran – 16, Srednji Jadran – 17, Srednji

